

M A G Y A R K U R I R.

Indult Bécsből, Pénteken, Aprilis' 6-dikán, 1827.

Magyar Ország.

Posony, Ápr. 3-dikán: — „Azon Izenet, melly a' múlt hónap' 21-dikén leadatott Felsőes Resulútióra nézve a' magánosok között való pénz-szövetkezéseket illető tekintetben, Kerületi ülésekben elintéztetett, a' múlt szombaton, Mártz. 31-dikén, tartatott 205-dik Országos ülésben a' Rendek által fontolás-alá vétetett, 's több órákig tartott tanácskozás után a' Mánások' Táblájához által küldetett, a' hol felolvastatott és Diktátúrára adatott.“

Az Ország Rendeinek a' Magyar Országgi Tudományok Universitássának és Tanításnak függetlensége eránt való

Felírása.

*Felsőes Császár és Apostoli Király,
Legkegyelmesebb Urunk!*

Az Ország Süllyai és Kivánságai felett való tanácskozásokat elkezdvén, ezeknek rendiben a' Magyar Országgi Tudományok Universitássának, és Tanításnak függetlenségét érdeklőt, olly fontosnak ítéljük, hogy erre nézve alázatos esedezésünket e' jelenvaló különös Felírásban kívánnuk Felsőes Királyi Székéhez vinni.

Ugyan is maga ezen Orzágnak függetlensége, és az 1741-dik Esztendőbeli 11-dik Törvény Czikkelynek rendelése, melly szerént minden igazgatásbeli, 's az Ország közönséges állapotját illető tárgyakat, a' Hazai Törvényekben meghatá-

rozott módon a' Királyi Helytartó Tanács úttján kell elintézni, nyilvánásra hozza az Orzágnak onnan származó köz sérelmét, hogy a' Magyar Országgi Tudományok Universitássá figyelembe nem véve az említett Helytartó Tanácsnál a' Tanításra ügyelő állandó Biztosságnak létét, de még felállításakor költ Királyi Diploma ellenére is, mellyben minden más Universitástól való függetlensége nyilván kitétetett, mostanság a' Bétsi Universitas befolyásától való függésbe vagyon, 's maga a' Tanítás módja is Magyar Országban az Austriai Tanítás módjának némű néműképpen alája vétetett, ez kitetszik jelszen azon javallatból, hogy a' Philosophiai Tudományok Magyar Országban a' szerént, mint Austriában rendeltetett, tanításának; de ha tovább az vétetik tekintetbe, hogy az ezen Ország Tudományos intézeteiben megüresült Tanítói Székekre, nem tsak Pesten a' Magyar Királyi, hanem a' Bétsi Universitásnál is történnék, az arra vágyóknak összejöveleik, 's az ezeknek foladandó Kérdések a' Honnyi Universitásnak kisebbségével 's megalatsoányításával egynéhány Esztendők óta onnan küldetnek, ezek pedig az illető Tudományok Osztályainak ottan gyakorlott szokása és rendszabásai lelkéhez alkalmaztatódván, még tsak a' helybeli környüállásokra sem figyelmezve, megtartatni rendeltetnek: do még a' Magyar Universitas által graduált Seb-Orvosokra, a' hivatalra való alkalmaztatásban sins annyi tekintet, mint azokra, kik Bétsben graduáltattak, valóban

méltó fájdalom tölti be szíveinket azért, mivel az előbbiek által bebizonyítottván, a' Magyar Universitásnak a' Bétsire nézve hátratétele azon felül azoktól a' kérdésektől és Principiumoktól, mellyek egyedül a' Bétsi Universitas által hagyattatnak helybe, olly következeseket várni sem lehet, a' millyeneket kívánna a' Nép természete, a' Haza Alkotmánya, és ezen Országnak köz Java, mellyekre azomban a' nevelést intézni szükséges.

Felesleg valónak tartjuk, ezen Systema több ágaira, 's a' Felsőged' mély böltsessége előtt esmértes következeseknek elő számlálására bővebben kiterjeszkedni, de kötelességünknek esmérjük megemlékezni hogy mivel az 1790/1 Esztendei 10-dik Törvény Czikkely ezen Országnak a' több örökös Tartományok Kormányja, és igazgatása modjától való tellyes függetlenségét nyilván kijelentette, ezen Törvény az Ifjúságnak, mint a' Hazai Alkotmány jöendő erejének nevelését is magába foglalta; ugyan azért, de még azon kötelességünknek fogja is, melly szerént az ezen Universitas Igazait óltalmazni, és hasznait előmozdítani tartozunk, alázatossan könyörgünk Felsőgednek, hogy a' Köz Igazgatásnak ezen fontos osztályát, minden Austriai befolyástól valósággal felmenteni, 's annak Tárgyait egyedül a' Magyar Igazgató Kormány Intézetei alá, melly a' Törvényhozó Hatalom által meg állapított vagy állapítandó principiumok szerént munkálódni tartozik, vetni, és a' Királyi Magyar Udvari Cancellariánál is erről a' Tanácskozásokat minden külső Személyeknek befolyások nélkül tételni méltóztasson.

E' felett nem kevesebb fontosságú sérelmet találunk az Ország Lakossai abban, hogy Őseik gondossága és bőkezűsége által Tudományos Intézetekre szentelt Hagyományok Szerzőik kegyes szándékának, és hasznos rendeltetéseknek részserént meg nem felelnek, részserént po-

dig a' Főbb Intézetek által immár annyira megfogyatkoztak, hogy e' meghatározott Czélnek meg sem felelhetnek; ennek világos Tanúságát adják a' Kaposfői Prépostság' jövedelmei, mellyek az előre bocsajtott principiumoknak ellenére, kikhez képest a' köz nevelést elrendelni szükséges, az Országon kívül a' Bétsi Praesbiterialis Intézet feltartására fordítottatnak, hogy továbbá a' Nemes Magyar Ifjúságnak dicső emlékezetű Mária Theresiáról nevezetett Oskolája hasonlóul az Országon kívül vagydon, és a' Bátaszéki Apáturság Jövedelmei oda kivittetnek. De még érezhetőbben kitetzik az minden egyéb az Oskolákra és Stipendiumokra rendeltetett Hagyományokból mellyek a' Kints-Tárviszontagságai miattannyira le szállottak, hogy valóban mind a' Tanulóknak, mind a' Tanítóknak jeles száma az élelem, és pallérozodás főbb eszközeitől a' köz Társaságnak legtetemesb kárával megfosztatott.

Hogy az illy szent végre rendelt Hagyományoknak a' Fundationális Levelek értelmében való el intézését és helyre pótolását, a' Vallás, az Igazság, 's az Ország Java nem tsak jóvasolja, hanem ön' Jusával meg is kívánja, Felsőged böltsessége előtt tudva vagydon. Mellyre nézve alázatossan esedezőnk Felsőgednek: hogy egy részről a' Külföldre ki hordatni szokott hasonló Jövedelmeket, a' Honnyi Intézetekre fordítani, más részről pedig addig is, míg az illető Kiküldöttségi munkák felvételekor bővebben segíthetnének a' dolgon, Felsőged kegyelmessen elrendelni méltóztassék, hogy mivel az Universitásnak és a' Tanítás Fundussának nevezetes Jövedelmei az Országban, jobb gazdálkodás mellett, olyanokká lehetnének, hogy az abból pótolandó szükségeken kívül, mellyek között a' Tanítóknak mostan száztól 20 forint híjával adatni szokott Systematicus fizetései különös figyelmet érdemelnek; a' Tudományok virágzásának elő

mozdítására is nevezetes Summák fordíthatnának, ezen Jóságok a' mostani gazdálkodás alól kivétetvén, kisebb Tagokban is mennél hasznosabban haszonberbe adatassanak.

Végezetre, hogy a' Tanításbéli Intézetben helyesebb rend, a' Tanítás módjában pedig egyerényűség érettesen el, addig is, míg a' Tudományok állapotját illető Kiküldöttségi Munkák' megvizsgálásakor magát a' Nemzeti Nevelés módját összevazszerkeztetni, és Törvény által elhatározni lehetne, kegyelmesen megrendeltetni esedezőnk: hogy kivált a' nagyobb Tanító Székei a' czélerányos Tanítás hátramaradásával olly soká megüresülve, vagy tsupán további rendelésig pótoltatva ne hagyattassanak; hogy továbbá azon Szerzetes Rendeeknek Tagjai, mellyekre a' Gynnasiumokban a' Tanítás bízva vagyon, a' tanítandó Tudományokból szoros vizgálatot kiállani tartozzanak; hogy ismét a' Tanító-Székek elnyerésére tartatni szokott összejövetelek alkalmára a' kérdéseknek a' Bétsi Univerzitas által való küldések valóságosan megállíttasson; végezetre, hogy a' Magyar Királyi Tudományok Univerzitasának Fundationalis Leveléről a' Törvény-Könyvbe említés tétődjön.

Mivel pedig a' Tudományok Univerzitasának függetlenségéhez legtöbbet ad annak tehetősége, a' ki azon Univerzitasnak Elöljárója, Császári Királyi Felséged előtt könyörgünk, méltóztasson a' mostan üressen lévő Elöljárói Méltóságot hova előbb bétöltteni, és mind ennek, mind pedig az Academicus Tanátsnak hajdani tehetőségét helyre állítani.

Melly alázatos kívánságainkat, mint a' Hazai Ifjúság helyes nevelésével szorosan egybefüggve, és a' kegyelmes Királyi Czélok által is megegyezve lévőket olly bizodalommal terjesztjük elő, hogy azokat Felséged még ezen Ország-Gyűlése alatt kegyelmesen tellyesíteni méltóztasson.

Többire Császári Királyi Kegyelmeibe jobbágyi alázatossággal ajánlottak maradunk. Költt Szabad Királyi Po'sony Várossában 1827-dik esztendőbeli Bőjtmás Havának 24-dik napján tartatott Országos Ülésünkből.

Császári Királyi Felségednek

legalázatosabb Káplányai, Szolgái, és örökös hűségű Jobbágyai, Magyar Országának, és hozzá kaptsolt Részeknek Országosan összevazgyúlt Rendei,

Az Ország Rendeinek a' Hazát és Hazafiakat illető Leveleknek és Írományoknak visszaszerezhetése végett költt

Felírása.

*Felséges Császár és Apostoli Király,
Legkegyelmesebb Urunk!*

Már az 1802-dik Esztendei Ország-Gyűléséből esedezték az Ország Rendei Felségednél, hogy az egyes Hazafiakat illető, de az időnek viszontagságai miatt a' Királyi Fiscus, és Kamara kezeihez jutott Írományokra nézve rendelés tétessék, jelesen hogy az 1764/5-dik Esztendei 12-dik Törvény Czikkely bétöltessen, hogy továbbá méltóztasson Felséged a' Bétsi Titkos Levéltárban találtató Okleveleket, mellyeket a' Bairaiti 's Onolsebachi Herczeg Felséges II-dik Jó'sef Császárnak ajándékozott, a' mennyiben az Ország állapotját érdekelnek, az Ország Levéltárába, a' mennyiben pedig egyes Nemzetségekre tartoznának, az Ország illető Káptalanjainak hűséges őrizetje alá adadni, és mivel tudva vagyon, hogy a' Budai Várból is számos Írományokat elrablott hajdan a' Török, ezeknek visszaadását kieszközölni, végezetre pedig azoknak, mellyek az 1723-dik Esztendei 45-dik és 1764/5-dik Esztendei 12-dik Törvény Czikkely példája szerént

ditő emlékezetű IV-dik Béla Országlása alatt a' Tatároktól való félelemből a' Raguzai Köz-Társasághoz vitettek, vagy belső támadások alkalmával az Erdélyi Levéltárakba kerültek, hasonlóul visszaszolgáltatását kegyelmesen elrendelni. Melly kérésére az Ország Rendeinek méltóztatott Felsőged említett 1802-dik Esztendei October 17-dikén kegyelmesen azt válaszolni, hogy az Ország köz állapotját illető Leveleket a' többektől cleve különválasztatván, Lajstromokat kegyelmesen maga eleibe terjesztetni, 's ez megtörténvén, az Ország Rendeinek kívánságát az Erdélybe juthatott Írományok visszaadása eránt teendő rendelkezésével is a' lehetőségig teljesíteni méltóztatik, és egy úttal mind a' Török Udvarnál, mind a' Raguzai Köz-Társaságnál találtatható Levelekről a' Követség úttján gondoskodni fog, az egyes Familiákat illető Levelekre nézve az 1723-dik Esztendei 45-dik, és 1764/5 dik Esztendei 12-dik Czikkelyeknek betöltése végett, a' maga Kamarájánál oly kegyelmes rendelést fog tenni, hogy mind azon öket érdeklő Levelek haladék nélkül kiadattasának, mellyeknek a' Királyi Fiscus kezére, és a' Kamara Levéltárába való jutását bebizonyíthatják.

Ezen kegyelmes Királyi Rendelésben, az Ország Köz-állapotját érdeklő Írományokra nézve, tellyes bizodalmodkat helyeztetvén az Ország Rendei, azok eránt 1807-dik Esztendőben is csupán a' fent tisztelt Királyi Válasznak végrehajtását szorgalmaztatták; az egygyes Nemzettségeket illető Levelekre nézve azonban, oly móddal újították meg kéréseiket: hogy mivel az fellyebb érdeklött Okleveleknek elszármazása az 1723. Esztendei 45-dik Törvény Czikkely által megesmértetett, sőt kiadattások is ugyan ott elrendeltettt, újabbibe bizonyítása pedig a' Kamara' kezeihez való jutásnak felette terhes, és a' régiség miatt szinte lehetetlen volna, azért mind

a' nevezett 1723. Esztendei 45-dik, mind több ezen tárgyban hozott, névszerint az 1723. Esztendei 13-dik, 1764/5 12-dik, és 1681-dik Esztendei 38-dik Czikkelyeket oly móddal kérték betöltetni; hogy mivel ezen egész tárgy, a' dolog végső elintézésére Törvény által kiküldött Tagoknak meghalálozása miatt, mind ez ideig fenakadni látzott, újonnan hozandó Törvényben más Országos Kiküldöttség neveztesék, oly további meghagyással, hogy ha valamely Kiküldöttségi Tag, vagy meghalálozna, vagy Törvényesen megakadályoztatódna, az Ország Nádor-Ispánya más Tagot nevezhessen helyébe: azonban Felsőgednek erre ugyan azon Esztendei December 10-dikén költ kegyelmes Rendelés egyedül az előbb említett 1802. Esztendei Királyi Rendelésre hivatkozott.

Mostan tehát azon kérésünket a' képpen alázatosan megújítani bátorkodunk: hogy Felsőged az 1802. Esztendei October 17-dikén költ kegyelmes Rendelésben tett Királyi Igéretének betöltése mellett, e' felett Kegyelmesen megengedni méltóztatson, hogy ezen Ország-Gyűlésén ismét kineveztessek az 1723. Esztendei 45. Czikkely értelmében dolgozandó Kiküldöttség, melly egyszersmind a' Bairaiti 's Onolsebachi Herczeg által Felsőgedes II-dik József Császárnak ajándékozott Leveleket külön válaszsza, 's a' nevezett Czikkelyben kijelölt helyekre utasítsa; a' hajdan Raguzai Köz-Társaságnál, avagy a' néhai Velencei Status Levéltáraiba találtatható Levelekre nézve továbbá Felsőged kegyelmessen engedje meg, hogy Országosan kiküldendő értelmes Férjfiak által ezek kinyomoztasanak, és a' Környülállásokhoz képest, azoknak visszaszerzése eránt szükséges lépések tetethessenek. Végezetre a' mi az egygyes Familiáknak, a' Kamara Archivumában találtató Leveleit illeti, mivel ezeknek odaszármazása a' sokszor nevezett 1723. Esztendei 45-dik Törvény Czikkely-

ben már megesmértetett, a' további be bizonyítás pedig az idő régisége miatt, általában lehetetlen volna, ezekre nézve is ugyan azon 1725. Esztendei 45. Czikkelyt Felsőged kegyelmesen tellyesíteni méltóztassék.

Többire Császári Királyi Kegyelmebe jobbgáyi alázatossággal ajánlottak maradunk. Költ Szabad Királyi Po'sony Városában 1827. Esztendei Bőjtmás havának 24-dik napján tartatott Országos Ülé-sünkhől.

Császári Királyi Felsőgednek.

legalázatossabb Káplányai, Szol-gái, és örökös hűségű Jobbgá-yai, Magyar Országnek, és a hozzá kaptsolt Részeknek Országosan összevegyült Rendei.

A m é r i k a.

Mexikó. Itt nagyon veszedelmes Ösz-szeesküvést fedeztek fel, a' melly nem tsak karakterére való tekintetben, de fontossá-gára nézve is, nagyon megérdemli a' kö-zönséges figyelmet, 's a' Respublika' fő városának lakosai között nagyon borzasztó felindulást okozott. Az ott kijövő Ujság, melynek Szövetség' Kurja a' neve, így adja elé a' történetet Januarius' 20-dikán kiadott darabjában: — „

„Tegnap egy Spanyol országi papi személy, Fra Joaquin Arenás, fogságra tétetett azért, hogy a' fő város Komandáns Generálisát Don Mora Ignátot meg akarta vesztegetni, ötöt egy öszszeesküvés-be akarván belé keverni, melly itt a' VII-dik Ferdinand részére forraltatott. Illy ezézással tegnapelőtt a' nevezett Generálisnak látogatására menván, elé beszéltte neki az Öszszeesküvésí plánumnak némelly környűállásait, ötöt is meghíván az abba való részvételre. A' Generális erre úgy felelt, hogy a' következő napon menjen hozzá, 's akkor az egész plánomot bővebben

beszéllje elé: de azalatt a' jó hazafi Generális a' Respublika' Elölülőjéhez menván, ezt mindenekről tudósította, azt is megmondván, hogy ő a' papot más napra magához rendelte a' plánumnak bővebb előbeszéllésére.

„Az Elölülő és a' Generális ehczkép-pest megegyeztek, hogy egy Senátor és a' Követek' kamarájának egy tagja, ugyau akkor a' Generálisnál megjelenván, azon szoba mellett, melyben Arenás az Ösz-szeesküvést elé fogja a' Generalisnek beszélleni, egy oldalszobában magokat megvonván, halgatódzanak, 's e'képpen az egész dolgot Arenásnak tulajdon szájából érítsék meg.

„Midőn Arenás a' határozott órában a' Generálisnál megjelent, a' volt ahoz intézett első kérdése: hogy hát meghatározta-e magát az Öszszeesküvésbe való beállásra, a' melynek czélzása következő pontokból áll; 1)ször, hogy Mexikóba a' Romai Catholika Religiót egész tisztaságában, úgy, mint ott 1808-ban fennállott, lábra állítsák — 2)ször, hogy Mexikót a' VII-dik Ferdinand' tulajdonának lenni kihirdessék, 's a' Királyi Hatalmat azon tulajdonsága szerént, melyben Spanyol országban még most is fenn áll, vissza állítsák — 3)ször, hogy egy Régenséget nevezzenek ki, melynek tagjai a' Püspökök és az egyéb papi Tisztikarok közül választassanak ki a' végre, hogy az Országot a' Spanyol Király' nevében kormányozzák addig, míg az ő Felsőge akarátjának kinyilatkoztatása Spanyol országból meg nem érkezik — 4)ször, hogy a' Mexikóban tartózkodó külső Ministereknek, kiknek Országloszekeik Mexikó függetlenségét már megesmérték, az onnét való eltávozásra azonnal paszszusokat adjanak — 5)ször, hogy a' Káptalanoknak eredeti foglalatosságaikat 's rangjaikat adják vissza — 6)ször, hogy azon tiszték, kik ezen öszszeesküvésí plánumban részesül-

nek, azon rangjaira, melyekben 1820 előtt voltak, tétetődjenek vissza? —

„Egyéb pontokat is hordott fel Arenás a' Generális előtt, de a' mellyek nekünk nem jutnak mind eszünkbe. De azt is mondta, hogy Mexikóban egy Királyi Biztos tartózkodik, a' ki ezen nagy Öszszesküvésnek a' Kormányozója, a' kinek sok és hatalmas részesei vagynak, és a' ki mind azoknak az eszközknek birtokában van, mellyek ezen plánumnak végrehajtathatására szükségesek lehetnek. —

„Elvégezvén a' Spanyol pap a' maga beszédét, kiszollította a' Generális az oldalszobából a' két tanúbizonyságokat, kik mindeneket füleikkel hallottak, 's a' kiknek meglátására, így szollott Arenás: „En el vagyok árulva; de kész vagyok meghalni Királyomért és Religiómért; „nem én leszek az első mártir ezen szent ügyért; örömmel fogok menni a' vesztő helyre.“

Spanyol Ország.

A' Madridból Mártz. 19-dikéről Párisba érkezett tudósításokból ezen rövid Cikkelyt közlött a' Csillag Mártz. 26-dikán estve: —,

„A' Portugalliai Insurrekciónak három nevezetesebb fejei, Lovas-politziái kísérelnek kezébe adattattak, hogy őket a' Frantzia határ szélég kíséreljék.“ — (Kik légyenek ezen Insurgens főbb vezérek, név szerént nem írja a' Csillag).

Ugyan a' Csillag írja azt is, de tsak mint most szárnyra kerekedett hírt, hogy a' Spanyol és Portugallia országok között való megbékülésnek alapjai már megkészültek, 's ennek következtében történt, hogy a' Silveira Insurgens sergét, melly már ismét olly lábra állítottott vala Spanyol országban, hogy haladék nélkül ujabban

béütni készült Portugalliába, a' Spanyol vezérek valósággal kivetkezették a' fegyverből.

A' Madridi ujságnak Redakciója, a' Donna Mária Franciska Portugalliai Királyi Herczegasszony Infáns Don Carlos Hitveso' Gyontató Papjára bizattatott.

B é c s.

Császár és Király Ő Felsége kegyelmesen méltóztatott az Egyesített Udvari Cancellariánál lévő Udvari Tanácsost 's a' Szent István Magyar Királyi Rend-kitsiny Keresztosét, M. Drozdik Wilhelm János Urat, megkülömböztetett szolgálatai által szerzett érdemeire és régi Ősi Magyar nemességére való tekintetből, taxafizetés nélkül Magyar Országai Bárósággal meg tisztelni.

Méltóságos Cs. K. Kamarás és Tanácsos Teglási Beck Pál Úr, Bökönynek örökös Ura, a' múlt Mártzius hónap 27-dikén estveli 5 órakor, 8 napig tartott forró epe hideglelésben meg halt. Rendkívülvaló érdemeit és azokra épült szerentséjét, későbbre fogja le írni a' M. Kurír.

Igen érdemes és tanult hazánkfija Bankó Antal úr, Orvos Doktor, Bábaság mestere, Bétsben a' Cs. K. Orvosi Kar tagja, 's a' Közönséges betegek' házában egyik Sekundárius orvos, életének 31-dik esztendejében, minekutánna orvosi fáradságos tudományi pályafutását helybehagyással elvégezvén az Orvosi munkának folytatására kiállott volna, tudó gyuladásból lett néminémű felgyógyulása után levegői újulás végett P o s o n y b a lemenvén, ott a' múlt hónap 8-dikán meghalt.

*A pénzfolyamat Aprilis' 5-dikén ;
közép ár:*
A' Státus' 5 p. Centes Obligázióji 89 5/8
Az 1820-béli sorsosok , —
Az 1821-béli hasonlók, 120 7/8
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligá-
zióji, 45 1/4 forint. keltek, mind C. ben.
A' Bankó Aktziák keltek 1068 1/4 forinton.
Conv. Pénzben.

Előfizetési Jelentés.

P. Ovidius Nasonak még Magyarúl
nem lévő e' következendő Munkáira:

1-szor Pontusi Levelek IV. Könyve,
Epistolarum ex Ponto Libri IV.

Ezek a' Szomorú Verseinek
(Tristium Carminum Libri V.) folytatásai;
melyeket 1825-ban világ eleibe bocsátot-
tam: és a' Nemes Nemzettől olly kegye-
sen fogadtattak, hogy 1000 Exemplárból
már alig van valami.

2-szor Ibis: ezen titulus alatt lévő
munkájában az igen szerentsétlen számkiv-
vetett Poéta költött név alatt, egy olly go-
nosz barátja ellen kel ki, a' ki számkive-
tése alatt feleségét eltsábitani, és ötlet számkiv-
vetéséből leendő kiszabadulásában gátol-
ni — tehát még szerentsétlenebbé tenni igye-
kezett.

3-szor Diófa Panaszja, Nux Ele-
gia: mely szerint az útfélre ültetett dió-
fát minden elmenő hajigálja, 's ennek ké-
pében a' Rómaiak' erköltsét tsinosan tsip-
kedi.

4-szer. Ortza Szépítése, Medica-
mina Faciei: benne a' többek közt elő ad-
ja, hogy a' szép Nemet különösen a' jó
erköltsök ékesítik, a' bájoló formát fel-
dúlja az idő, 's a' t.

Mind ezeket Hazai nyelvünkre ugyan
annyi, és könnyen érthető Distichonokban
tettem által. Az életet böltsen intő és ne-
vezetes mondásait 100-nál több versekben
Római és Magyar nyelven a' Könyvhöz

foglaltam. Hasznos jegyzésekkel, az elő-
forduló több száz nevezetes Görög és Ró-
mai helyek' s fő fő emberek' életének kö-
rül írásával a' Könyvet megbővítettem; a'
mi végett egynéhány ritkán szereshető tü-
dős Könyveket öszve szedtem. Az Előfize-
tő T. T. Ural' neveiket szíves háládatossá-
gom bizonyágául kinyomtatattam, tsak
vagy hozzám vagy T. Trattner Úrhoz
küldődjenek. Jó papíroson, szép betűkkel
Pesti Medárdusi vásárra ki fog nyomtat-
ni; a' mi az Újságban köz hírré fog tétet-
ni. Hogy ha pedig Előfizetők nem adódná-
nak a' kész Könyv' vételére kérek vevők'
szerzését az előfizetés' árán, mely Véli-
nen ezüstben 2 for. Nyomtató papíroson pe-
dig 1 for. 20 xr. ámbár az Előfizetés tzel-
crányosabb volna, mert a' nyomtatás' árá-
nak nagy részét — előre kell fizetni. Ezt
a' Könyvet az Ország' Gyűlésén a' Tekin-
tetes Karok és Rendek szívesen fogadták,
és főbb tekintetűek arra fizettek: mindaz-
által a' nyomtatásbeli nagy költség még
hijjános lévén bizodalmasan meg kérek
minden-Buzgó Tüdős Hazafi Urakat, kik
hónyi Litteraturánk' előmozdításában gyö-
nyörködnek — igyekezetemet elősegíteni
méltóztassanak. Az előre fizetendő pénzt
vagy Pestre T. Trattner Mátyás és Eggen-
berger Jó'sef Könyv kereskedő Úrhoz, vagy
pedig hozzám Losontzra biztos alkalmat-
osságától — akár Delisanczra küldeni ké-
rem: mellyről nyugtató adatván, ugyan
tsak azon nyugtatóra fogja a' pénzt vevő
kiadni a' Könyveket.

Jegyzés: Tíz Előfizető' szerzéséért,
egy Könyvet pénz nélkül szíves kö-
szönettel ajánlok. A' Posta költség is
a' praenumerált pénzből legyen.

Jelentésemhez jónak gondoltam, egy Pél-
dát ide tenni, mely:

Pontusi Levelek' IV-dik Könyvének
VII-dik Levele.

Mikor Ovidius számkivettetett, Pontus tar-
tományának Vestalis volt a' Gubernátora.

Honfiainak vádjok a' betsületes érzésű Poétát mélyen megillette, hogy nem tud szenvedni 's mindég jobb helyre leendő vitelescért esdeklik. Tehát egy jobb hely' kérésére mennyire igaz oka van, Vestalissal hitelesíti. Aegyptus' váranál kimutatott vitezségét magasztalja.

Vestális mivel a' Pontushoz küldé-ki Róma
Kormányára, hogy ülj Pólus alatt 'kilakik
Láthatod ime magad millyen földön nyomorogjak
Nem költött panaszom: ten magad arra tanú.
Arpi ditső születésű ifjú! sok panaszomban,
Lesz bizonyos hitelű a' magad adta szavad.
Láthatod Euxinaust jéggel befédve előttd;
És maga, hogy Bacchus mélyre be fagnyi szokott.
Láthatod a' szörnyű Jászok' tulktát szekerekben
A' Duna' tér közepén, mint viszi terhít előbb,
A' horgas nyilakat méreggel kenve-be látod,
Hogy kettős kihalást tesznek-okoznak azok.
Vajha tsak egy részét láthattad volna ezeknek,
És ne tapasztalnad hartz mezején, hogy igaz.
Annyi ezernyi veszély közt fő hadi rangra siettél;
A' mire múlt napokon érdemed útát adott.
Bár ha gyümölitse vagy on táfmednek elég; de azért a'
Hivatalodnál még virtusod' érdeme főbb.
Elhiszi a' Duna azt, a' mit hajdan Geta' vérel
Bársony színüvé fegyvered' éle tsinált.
Aegyptus se tagadja, alá menvén beveréd azt;
Vára erős fallal nem vala semmi segéd.
Kétséges helyrel, vagy mesterség' kezivel volt
Védve: az ég nyúlt nagy, hogy' ülére kerültt.
Vad sene ellenség Sithóniabéli Királytól —
Pénzivel el rablá, nyert viadalja után.
Mig te Vetellius, a' Duna' hullámján seregeddel
At vitetél szaporán; — hartara ki hiva leve.
Felséges Daunus' maradéka, vitéz heved egyben
Ellenség' soraít rontani — állni ragadt:
Késedelem nélkül mindenfele villoga kardod,
Rajta valál, tetted' lássa kitünve küli.
Kard, d'sida, nyíl, jég essónél több kü 's helyek ellen,
Kendje felett lévő marsal előre menél.
Hátra nem üze hajtott dárdák' zápora; és a'
Méreggel bé keot annyi ezernyi anyla.
A' sisekötbe belöve ki—festett sok nyilak áltak:
A' paisod' minden része betörve vala.
Még tested se került-ki: égő gyözedelem vagy
Seb' fájdalomla felett szerze magának erőt.
Mint mikoronn Ajáx Trójánál a' hadi gályát;
Hector' lángra elől meg szabaditni szaladt.
Majd az után közelebb menvén 's róntván kikí kardot
Hogy szemközt lehetett küzdeni-menni velek.

Mondani volna nehéz; mit vittél Mars' fja végbe:
Styxre hanyat küldtél; mint leve vége nekik.
Boglya rakásra le ölt népen tapodál diadalmas:
A' Geta' lábada alatt vérbe keverve hevert.
Fő Kapitányt követék példásann a' hadi tiszték:
Meg sebesült katonád, és sebesite sokat.
Annyira fen haladá a' többít virtusod; a' mint
A' szárnyas Pegasus, mind valamennyi lovat,
Aegyptusnál nyert diadalmad' versem örökké —
Hirdeti Vestális: nagy neved élni marad.

Anyai nyelvét, 's Nemzeti Litteraturájá'
ki fejtődzését betsülő T. T. Hazámfiainak
Munkámat mély tisztelettel ajánlván, vagyok
Losontzon 31 Mártz. 1827.

Irmesi Homonnay Imre
Professorságot viselt.

J e l e n t é s

Itten Bétsben az Órásságot ki tanult,
és már néhány esztendőktől Mesterségit
önnön kezére folytató Erdélyi Hazánkfia
ohajtana, Magyar, vagy Erdély Országban
Mestersége folytatása végett meg telepedni.
Hogy ezen feltételéhez úgy juthasson, mely
szerént jövődő sorsa iránt némü bizo-
nyosságot nyerjen, tehát e' tekintetből mind
két Magyar Hazának ajánlván kész szolgál-
latját, a' mely városi Közönségnek, Vár-
megyei, vagy Uradalmi felsőbségnek Orás
mesterségire nézve meg telepíteni szándé-
ka volna, akaratját, és a' feltételeket ne
terheltelessék, méltoztasson ide a' Magyar
Kurír Redactiójához frankirozott Levélbe
fel küldeni. A' Zseb-óráknak minden ne-
meit, fali, 's asztali nem különbömben utazó
és Torony béli Órákat készíti ujból 's igá-
zítja is. Egyéb iránt magát pompás kife-
jezésekköl nem ditséri, tselekedete, 's mun-
kája által kívánván inkább, mint üres han-
gú szoktal bebizonyítani, hogy a' lik
mestersége folytatása végett meg telepíteni
kívánnák, meg elégedéseket meg nyerje,
valamint mind Erköltsi maga viseletére,
mind Mesterségére nézve itt is betsültetik.